

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 203/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., t. č. vo väzbe, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 8/2010 a pod sp. zn. 6 Tos 13/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. novembra 2010 (po doplnení 10. decembra 2010) doručená sťažnosť M. M., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu

podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 8/2010 a pod sp. zn. 6 Tos 13/2010.

Sťažovateľ uviedol, že je stíhaný za obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 186 ods. 1 a 2 písm. b) a c) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. f) Trestného zákona a prečin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Podľa jeho vyjadrenia bol uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 76/2009 zo 17. septembra 2009 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ ďalej pokračoval, že 23. júna 2010 požiadali jeho manželka, rodičia, svokrovci a brat o nahradenie jeho väzby ponúknutou zárukou podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Taktiež uviedol, že toho istého dňa aj on podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a zároveň požiadal o nahradenie väzby písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ uviedol, že 15. júla 2010 podal naňho prokurátor za uvedené trestné činy na okresnom súde obžalobu.

Podľa udania sťažovateľa okresný súd uznesením sp. zn. 41 T 90/2010 z 28. júla 2010 rozhodol podľa § 72 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku tak, že ho ponechal vo väzbe, pretože dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uňho stále trvajú. Sťažovateľ zároveň uviedol, že pred rozhodnutím pri svojom výsluchu na okresnom súde vzal žiadosť o prepustenie z väzby v plnom rozsahu späť, pretože „Mgr. M. P. sa vyjadril, aby sme svoje žiadosti vzali späť, pretože táto trestná vec nebola pridelená jemu, ale jeho

kolegovi JUDr. M. V., ktorého zastupuje, pretože je na dovolenke. A ešte sa vyjadril, že jeho rozhodnutie bude negatívne, z dôvodu toho, že túto vec nemá poriadne naštudovanú a nebude sa pliesť kolegovi do práce, a nemáme sa na nič tešiť.“

Sťažovateľ sa vyjadril, že proti uzneseniu okresného súdu ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd na neverejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 6 Tos 8/2010 z 9. augusta 2010 tak, že ju zamietol. Sťažovateľ dodal, že krajský súd v odôvodnení tohto rozhodnutia konštatoval, že okresný súd nerozhodol o ponúknutej záruke, ktorú podali dôveryhodné osoby podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa okresný súd ďalším uznesením sp. zn. 41 T 90/2010 z 9. septembra 2010 rozhodol, že neprijíma ponúknutú záruku dôveryhodných osôb ako náhradu za väzbu sťažovateľa. Sťažovateľ uviedol, že proti tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 Tos 13/2010 z 22. septembra 2010 tak, že ju zamietol.

Sťažovateľ vyslovil názor, že tým došlo k porušeniu jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a ustanovenia § 2 ods. 6 Trestného poriadku, pretože o žiadosti o prepustenie z väzby a ponúknutej záruke dôveryhodných osôb z 23. júna 2010 krajský súd právoplatne rozhodol až 22. septembra 2010. V tejto súvislosti sťažovateľ dodal: *„Poukazujem, že druhostupňový súd musí vyriešiť vec urýchlene a prednostne. Vracanie veci na prvý stupeň zvyšuje pravdepodobnosť porušenia záruk čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého lehoty na preskúmanie väzby z hľadiska jej dôvodov sa počítajú na dni a nie na týždne. Už niečo vyššie 20 dní sa považuje za porušenie týchto záruk.“*

Okrem toho sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny. Porušenie tohto základného práva videl v tom, že o jeho ponechaní vo väzbe nerozhodol na

okresnom súde 28. júla 2010 jeho zákonný sudca, teda sudca, ktorému bola jeho vec pridelená, ale sudca, ktorý ho zastupoval.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vyhovel jeho sťažnosti, aby ho prepustil z väzby na slobodu a aby mu priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 33 000 €.

V doplnení sťažnosti sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, čo odôvodnil tým, že sa nachádza vo väzbe a jeho osobné a majetkové pomery mu neumožňujú zvoliť si advokáta.

Sťažovateľ v doplnení sťažnosti zároveň upresnil, že jeho sťažnosť smeruje voči krajskému súdu.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a sudy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene.

1. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v doplnení sťažnosti výslovne uviedol, že namieta len prietiahy v postupe druhostupňového súdu (postup okresného súdu vôbec nenamietal) pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, jeho písomnom sľube a žiadosti o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka z 23. júna 2010, ako aj o záruke ponúknuť dôveryhodnými osobami taktiež z 23. júna 2010. Tým, že krajský súd o týchto návrhoch rozhodol právoplatne až 22. septembra 2010, došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, a tým aj k porušeniu zásady zakotvenej v § 2 ods. 6 Trestného poriadku.

Keďže ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania a sťažovateľ výslovne uviedol, že jeho sťažnosť smeruje proti postupu krajského súdu, ústavný súd sa zaoberal dodržaním požiadavky neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o zákonnosti väzby zakotvenej v čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru len zo strany druhostupňového (krajského) súdu.

2. Okrem toho sťažovateľ v sťažnosti namietal aj porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny, pretože o jeho ponechaní vo väzbe 28. júla 2010 nerozhodol na okresnom súde sudca, ktorému bola vec pridelená, ale sudca, ktorý ho v čase jeho neprítomnosti zastupoval a ktorý navyše podľa vyjadrenia sťažovateľa uviedol, že v danej veci nerozhodne v súlade s jeho očakávaniami.

Vychádzajúc z námietok sťažovateľa ústavný súd zistil, že 2. júla 2010 bola okresnému súdu prostredníctvom odboru osobitného určenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) doručená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, ktorej súčasťou bol jeho písomný sľub podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (všetky z 23. júna 2010). Toho istého dňa predložila generálna prokuratúra okresnému súdu aj záruku dôveryhodných osôb

podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ako náhradu za väzbu sťažovateľa (z 23. júna 2010).

Dňa 15. júla 2010 generálna prokuratúra podala na okresnom súde obžalobu na sťažovateľa za obzvlášť závažnú trestnú činnosť.

Dňa 28. júla 2010 sa na okresnom súde vo veci sp. zn. 41 T 90/2010 uskutočnil výsluch sťažovateľa, ktorý viedol predseda senátu Mgr. M. P., ktorý v súlade s rozvrhom práce okresného súdu na rok 2010 bol zastupujúcim sudcom JUDr. M. V., ktorému bola trestná vec sťažovateľa pridelená.

Počas výsluchu sťažovateľ vzal žiadosť o prepustenie z väzby z 23. júna 2010 v celom rozsahu späť (teda spolu s písomným sľubom a žiadosťou o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka). Záruka, ktorú ako náhradu za väzbu sťažovateľa v súlade s § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ponúkli dôveryhodné osoby 23. júna 2010, nebola vzatá späť.

Okresný súd uznesením sp. zn. 41 T 90/2010 z 28. júla 2010 rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe a konštatoval, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uňho stále trvajú. O záruke podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nerozhodol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú odôvodnil v podaní doručenom okresnému súde 6. augusta 2010. V tejto sťažnosti namietal neopodstatnenosť väzby, ako aj skutočnosť, že vo veci rozhodoval sudca, ktorý bol len zastupujúcim sudcom, pričom správanie tohto sudcu označil ako nevhodné. Súčasťou tejto sťažnosti bola aj nová žiadosť o prepustenie z väzby, písomný sľub a žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Okresný súd predložil spis na rozhodnutie krajskému súde 3. augusta 2010.

O sťažnosti sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 6 Tos 8/2010-1343 z 9. augusta 2010 tak, že ju zamietol. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd konštatoval, že dôvod preventívnej väzby [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] u sťažovateľa aj naďalej trvá. Okrem toho krajský súd upozornil súd prvého stupňa na to, že v napadnutom rozhodnutí opomenul rozhodnúť o ponúknuťej záruke dôveryhodných osôb, a preto mu prikázal, aby v ďalšom konaní o tejto otázke rozhodol. Krajský súd zároveň pripomenul, že o ponúknuťej záruke dôveryhodných osôb nemohol rozhodnúť sám, pretože dotknuté osoby bolo potrebné k uvedenej problematike vypočúť. Druhostupňový súd taktiež konštatoval, že úlohou okresného súdu bude rozhodnúť aj o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, o jeho písomnom sľube a žiadosti o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, ktoré boli súčasťou jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu zo 4. augusta 2010.

Krajský súd 16. augusta 2010 vrátil spis súdu prvého stupňa, pričom rozhodnutie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 18. augusta 2010.

Následne okresný súd uznesením sp. zn. 41 T 90/2010 z 9. septembra 2010 zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zo 4. augusta 2010, ktorej súčasťou bol písomný sľub sťažovateľa a jeho žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Predmetným uznesením okresný súd zároveň neprijal písomný sľub sťažovateľa a nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Okrem toho okresný súd rozhodol o ponúknuťej záruke dôveryhodných osôb z 23. júna 2010 tak, že ju neprijal.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ hneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnil.

Dňa 14. septembra 2010 okresný súd predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu, ktorý o sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením č. k. 6 Tos 13/10-1411 z 22. septembra 2010 tak, že ju zamietol.

Krajský súd vrátil spis okresnému súdu 5. októbra 2010, ktorý zabezpečil doručenie druhostupňového rozhodnutia sťažovateľovi 8. októbra 2010.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o tom, že krajský súd právoplatne rozhodol o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ktorej súčasťou bol aj jeho písomný sľub a žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka z 23. júna 2010, túto ústavný súd už na predbežnom prerokovaní vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju aj odmietol.

Podľa zistení ústavného súdu sťažovateľ pri svojom výsluchu na okresnom súde 28. júla 2010 vzal žiadosť o prepustenie z väzby (vrátane písomného sľubu a žiadosti o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka) z 23. júna 2010 v celom rozsahu späť. Tým odpadol dôvod na rozhodnutie o týchto otázkach. Z tohto dôvodu nemohol krajský súd porušiť požiadavku neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o zákonnosti väzby, a tým ani základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Sťažovateľ namietal aj prierahy v postupe krajského súdu pri rozhodovaní o záruke, ktorú v zmysle § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ponúkli 23. júna 2010 dôveryhodné osoby ako náhradu za jeho väzbu. Táto nebola pri výsluchu sťažovateľa na okresnom súde 28. júla 2010 vzatá späť, ale aj napriek tomu okresný súd o nej nerozhodol.

Ústavný súd zistil, že až krajský súd v uznesení č. k. 6 Tos 8/2010-1343 z 9. augusta 2010 konštatoval, že okresný súd opomenul rozhodnúť o záruke ponúknuť dôveryhodnými osobami z 23. júna 2010, a preto okresnému súdu bez zrušenia rozhodnutia prikázal, aby o nej v ďalšom konaní, a to vzhľadom na potrebu vypočutia týchto osôb, rozhodol.

Podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd... ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak... dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie

obvineného... a súd... považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočnú a prijme ju.

Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku súd... oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky... a splňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. ...

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku ak nedostatok spočíva v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán bez toho, aby vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení Trestného poriadku ústavný súd konštatuje, že ak krajský súd sám nerozhodol o záruke ponúknuťej dôveryhodnými osobami, čo odôvodnil potrebou výsluchu týchto osôb, ale prikázal súdu prvého stupňa, aby sa postupom podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku touto otázkou zaoberal, rozhodol v súlade s § 194 ods. 3 Trestného poriadku.

Postup krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o predmetnej záruke podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku bol nielenže v súlade so zákonom, ale krajský súd o tejto otázke rozhodol promptne a bezodkladne inštruoval súd prvého stupňa, ako má ďalej postupovať. V tomto prípade sa spis na krajskom súde nachádzal len 13 dní, keďže 3. augusta 2010 mu ho okresný súd predložil, 9. augusta 2010 krajský súd rozhodol a už 16. augusta 2010 krajský súd vrátil spis súdu prvého stupňa.

Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru (i čl. 17 ods. 2 ústavy), nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07).

Vzhľadom na to, že krajský súd v tomto prípade rozhodoval len 13 dní, ako aj vzhľadom na to, že jeho postup bol v súlade s Trestným poriadkom, je potrebné hodnotiť jeho konanie ako také, ktoré zodpovedá požiadavke neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o zákonnosti väzby zakotvenej v čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že pokiaľ ide o namietaný postup krajského súdu, ostávalo už len posúdiť, či tento zodpovedá požiadavkám podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru aj v prípade podania žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, jeho písomného sľubu a žiadosti o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka (všetky zo 4. augusta 2010), ktoré sťažovateľ podal ako súčasť sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 41 T 90/2010 z 28. júla 2010.

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za nevyhnutné uviesť, že v tomto ohľade krajský súd ani v záujme rýchlosti konania nemohol ako nadriadený orgán rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ani o alternatívach nahradenia väzby. Mohol a bol povinný rozhodnúť len o opravnom prostriedku (sťažnosti) spôsobom podľa § 192 a násl. Trestného poriadku. Krajský súd postupoval dovoľeným spôsobom, keď uznesením

sp. zn. 6 Tos 8/2010 z 9. augusta 2010 sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení označeného rozhodnutia krajský súd správne konštatoval, že vzhľadom na dodržanie dvojinštančnosti konania bude úlohou súdu prvého stupňa rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ako aj o alternatívach jej nahradenia zo 4. augusta 2010.

Z tohto pohľadu preto nemožno ani uvažovať o možnosti porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu.

Potom, ako krajský súd v uznesení sp. zn. 6 Tos 8/2010 z 9. augusta 2010 naznačil, ako má okresný súd v ďalšom konaní o zákonnosti sťažovateľovej väzby postupovať, okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 41 T 90/2010 z 9. septembra 2010.

Označeným uznesením okresný súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, jeho písomnom sľube a žiadosti o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zo 4. augusta 2010 a záruke ponúknutej dôveryhodnými osobami z 23. júna 2010. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, na základe čoho okresný súd 14. septembra 2010 predložil spis krajskému súdu, ktorý o sťažnosti rozhodol uznesením sp. zn. 6 Tos 13/10 z 22. septembra 2010 a 5. októbra 2010 vrátil spis okresnému súdu.

Z uvedeného vyplýva, že spis okresného súdu sp. zn. 41 T 90/2010 sa v súvislosti s rozhodovaním o týchto návrhoch podaných v prospech sťažovateľa nachádzal v dispozičnej sfére krajského súdu 21 dní, a teda od 14. septembra 2010, keď bol spis predložený krajskému súdu, do 5. októbra 2010, keď bol spis vrátený súdu prvého stupňa.

Na základe toho dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu týkajúceho sa zákonnosti sťažovateľovej väzby konal urýchlene, teda v súlade so zásadou zakotvenou v § 2 ods. 6 Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu krajský súd nemohol porušiť požiadavku neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania

o zákonnosti sťažovateľovej väzby, a tým ani jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Tieto skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť aj v tejto časti je zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní odmietol.

Ako zjavne neopodstatnenú odmietol ústavný súd aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu.

V danom prípade krajský súd rozhodoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku o zákonnosti sťažovateľovej väzby. Rozhodoval teda na základe právnej normy, ktorá pre účely trestného konania za splnenia istých skutkových a právnych predpokladov umožňuje zásah do osobnej slobody osoby obvinenej z trestného činu. V predmetnej veci išlo o oprávnený zásah do osobnej slobody sťažovateľa, a tým aj do jeho súkromného a rodinného života, pričom tento zásah sledoval legitímny cieľ – zabránenie sťažovateľovi v pokračovaní v trestnej činnosti [preventívna väzba – § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a postupom krajského súdu.

Aj napriek tomu, že sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že jeho sťažnosť smeruje proti postupu krajského súdu, ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa aj k jeho námietke, v rámci ktorej tvrdil, že 28. júla 2010 na okresnom súde nerozhodoval jeho zákonný sudca, ale sudca, ktorý ho zastupoval.

Podľa zistení ústavného súdu v danom prípade o ponechaní sťažovateľa vo väzbe rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 41 T 90/2010 z 28. júla 2010.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej okrem iného vyslovil aj názor, že na súde prvého stupňa konal o zákonnosti jeho väzby len zastupujúci sudca, ktorého konanie označil ako nevhodné.

O sťažnosti sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 Tos 8/2010 z 9. augusta 2010 tak, že ju zamietol. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 18. augusta 2010.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 246/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ namietal porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny v tej časti konania o zákonnosti väzby, v ktorej rozhodoval zastupujúci sudca. Ten rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe 28. júla 2010. O zákonnosti sťažovateľovej väzby v tomto okamihu trestného konania bolo právoplatne rozhodnuté 9. augusta 2010 a druhostupňové rozhodnutie v tejto veci bolo sťažovateľovi doručené 18. augusta 2010.

Námietku o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny sťažovateľ predostrel v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 16. novembra 2010.

Vzhľadom na dátum doručenia druhostupňového rozhodnutia (týkajúceho sa konania o zákonnosti väzby, v ktorom sťažovateľ namietal porušenie základného práva nebyť

odňatý svojmu zákonnému sudcovi) sťažovateľovi (18. augusta 2010), ako aj so zreteľom na dátum doručenia sťažnosti ústavnému súdu (16. novembra 2010) ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti v tejto časti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07). Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

Na základe uvedených skutočností bolo potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa vyplývajúcimi zo sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2011